

● DESET LET DELA IN RASTI NAŠEGA PODJETJA ●

Vizija naših želja postaja resničnost

Pred desetimi leti so se združila naslednja podjetja: Lesna industrija Polhov Gradec, Lesno podjetje »Žaga« Kozarje, Stavbeno mizarstvo Ljubljana, Tesarsko podjetje »Tesarstvo« Ljubljana in Lesno predelovalna industrija Podpeč — Prav vsem članom kolektiva gre ob tem jubileju zahvala za prestane napore, odrekovanja in vztrajanje na poti napredka in izboljšav

Obdobje desetih let v razvoju podjetja ni dolga doba. Vendar pa je v primeru našega podjetja polna vsebine, sprememb in dinamičnega razvoja. To kaže na izredno težko in zahtevno oblikovanje in iskanje lastne poti, načinov in možnosti za formiranje lastne prihodnosti. Prehojena desetletna pot je za podjetje »Hoja« spomin na izredno težko borbo za oblikovanje osnovnih vezi, ki oblikujejo podjetje. Vsebinsko je ta pot pomenila nastajanje industrijskega podjetja iz velikega števila raznovrstnih obrtnih polobrnih in industrijskih delavnic.

Pred desetimi leti so se združila podjetja:

1. Lesna industrija Polhov Gradec,
2. Lesno podjetje »Žaga« Kozarje,
3. Stavbeno mizarstvo Ljubljana,
4. Tesarsko podjetje »Tesarstvo« Ljubljana in
5. Lesno predelovalna industrija Podpeč,

v enotno podjetje z nazivom »Lesni kombinat Ljubljana«. Združeno podjetje je začelo poslovati s 1. 1. 1963 in je to datum njegovega nastanka. V svojem sestavu je imelo 12 enot na različnih krajih v različni velikosti ter z različnimi proizvodnimi programi.

Že takoj ob nastanku podjetja se je želelo ustvariti enoten razvojni program in urediti vprašanje različnih lokacij in proizvodnih dejavnosti, vendar se to dolgo časa ni zgodilo vsled pogostih sprememb, ki so izredno vplivale na razvoj in oblikovanje podjetja. Tako so se že ob nastanku podjetja pričele ukinjati razne enote, v letu 1967 pa je prišlo do pomembne integracije s podjetjem »Edilit« iz Ljubljane, ki je v svoji sestavi prav tako združeval razne obrate lesno predelovalne dejavnosti na območju Ljubljane. S to združitvijo je v Ljubljani nastalo po obsegu veliko enotno lesno podjetje, po vsebini pa razdrobljeno, s ponavljajočimi se proizvodnimi programi in s slabo opremo in prostori. Po tej združitvi je podjetje imelo 10 samostojnih proizvodnih enot, ki so se ukvarjale z naslednjimi dejavnostmi: z žagarstvom 6 enot, s pohištvom 4 enote, s stavbenim mizarstvom 3 enote, s tesarstvom 2 enoti, z galanterijo ena enota, prav tako po ena enota z roletami, zavešami in proizvodnjo zaobjev. Ta velika in ponav-

lajoča se različnost je dajala in še ustvarja največje prepreke hitremu razvoju podjetja.

Stanje, ki je nastalo po združitvi z Edilitom je zahtevalo takojšen pristop k oblikovanju osnovnih smernic razvoja podjetja. Izo-

blikovane so bile temeljne osnove nadaljnjega napredka, ki so pomenile redukcijo proizvodnih programov, pridobitev osnovne lokacije za koncentracijo dejavnosti na območju Ljubljane in formiranje dejavnosti kot osnovnih nosilcev razvoja v

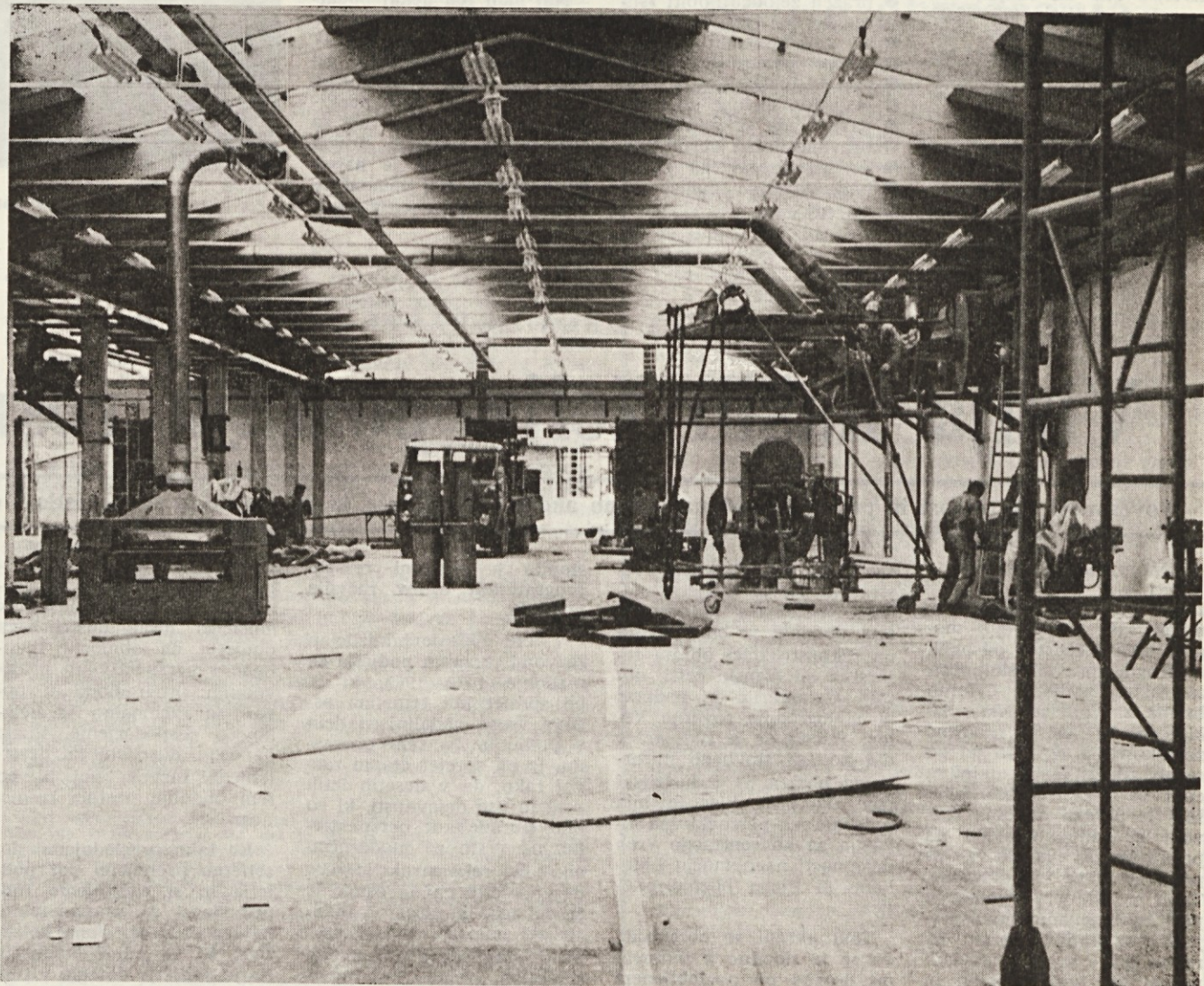
perspektivi zaradi specializacije in povečane racionalnosti poslovanja.

Tako se je leta 1969 izoblikoval prvi pisani elaborat o kratkoročnem razvoju podjetja, ki je vse želje in zahteve po napredku skušal prikazati v dokumentirani obliki. Ta elaborat je bil vsestransko obdelan in tudi sprejet kot osnova vsemu nadaljnjemu razvoju podjetja. Če obdobje razvoja podjetja do leta 1969 označimo kot obdobje zunanega oblikovanja podjetja z različni

integracijami, potem lahko obdobje po letu 1969 imenujemo obdobje notranjega oblikovanja podjetja z iskanjem vsebine gospodarjenja in s prehodom na izvajanje sprejetega programa. To vsebinsko spremembo v oblikovanju podjetja je kolektiv izrazil tudi s spremembo v nazivu, ko se je v letu 1970 preimenoval v »HOJO« predelavo lesa Ljubljana.

Izvajanje programa razvoja je naletelo na znatne te-

(NADALJEVANJE NA 2. STRANI)

Velika proizvodna hala v industrijski coni na Viču v času, ko so postavljali prve stroje

NEKAJ ZNAČILNOSTI IZ VARNOSTI PRI DE LU

Največ nesreč se pripeti pred malico

Sredstva, vložena za zaščito strojev, se bogato obrestujejo — Med ponesrečenimi je največ tistih delavcev, ki so zaposleni komaj nekaj mesecev — Dobra organizacija dela je pogoj za večjo varnost

Odkar je leta 1965 izšel novi zakon o varstvu pri delu in odkar smo v našem podjetju pričeli resneje izvajati zakonite predpise iz varstva pri delu, nekako od 1966 leta dalje, moramo priznati, da se je stanje dokaj izboljšalo. Vendar nas obstoječe stanje nikakor ne more v celoti zadovoljiti.

Podatki, ki naj bi jih kot rezime stanja v kratkem prikazali, zgovorno pričajo, da moramo obstoječe stanje nadalje izboljševati. V interesu slehernega delavca je, da si pridobi delovne navade, ki bodo zmanjšale število nesreč pri delu na minimum. O posledicah vsake, posebno težke ali smrtno nesreče, govorimo na predavanjih iz varstva pri delu, zato bi tu tega ne navajali, pač pa pogledimo le nekaj bistvenih podatkov trenutnega stanja varstva pri delu:

V 1965. letu se je ponesrečilo 19,5 % delavcev, v 1972. pa le 8,5 %. To je na izgled razveseljivo dejstvo, vendar je v primerjavi z razvitimi industrijskimi državami še vedno znatno previsok odstotek. Dalje je zanimivo pogledati podatek, da nas velja vsaka nesreča v povprečju v 1972. letu kar 4.540,70 ND ali skupaj vse nesreče v podjetju 435.906,00 ND. V to vsoto pa niso vračunani zdravniški stroški, ter 93.000,00 din, ki jih plačujemo letno za kolektivno zavarovanje.

Analiza nesreč pri delu za 1972. leto nam kaže, da so vložena finančna sredstva za zaščito strojev rentabilna, saj

prav tu beležimo padec nesreč.

Tudi za preteklo leto ugotavljamo, da se ponesreči največ delavcev, ki so zaposleni komaj nekaj mesecev. Torej se ponesreči največ delavcev-začetnikov. To dejstvo nam narekuje, da je treba novozaposlene delavce bolj temeljito kot doslej poučevati in uvajati v varno delo.

- Ko smo iskali vzroke nesreč, ugotavljamo, da še vedno prevladujejo zaradi nepredvidnosti pri delu in zaradi dela brez zaščitnih sredstev. Zaradi navedenega smo imeli v letu 1972 celo težko nesrečo. Izrednega pomena je ugotovitev, da se iz leta v leto pojavlja največ nesreč pri delu do malice.
- Nujno je, da bi naši delavci spoznali kako škodljiva je navada zjutraj na prazen želodec popiti »šilce« žganja, črno kavo, čaj ali celo pokaditi cigareto, pa potem delati tešče vse do malice — 10. ure.
- Naučimo se lepe angleške navade, da si zjutraj pripravimo dober obrok hrane, pa čeprav na račun bolj skromne malice ob 10. uri.

In še nekaj, kar moramo nenehno upoštevati pri zmanjševanju nesreč pri delu, pa tudi za večjo storilnost in dobro počutje. To pa je stari preizkušeni rek: »Red drži ves svet«. Prav pri vprašanju reda ali nereda v delovnih enotah se poleg ostalih značilnosti vodenja odražajo tudi nesreče pri delu. Vse naše delovne enote imajo niz problemov, od tehnologije, kadrovskih vprašanj, delovnih prostorov, tesnih proizvodnih rokov itd. vendar je glede reda le razlika. Tam, kjer je dobra organizacija poslovanja, lahko trdimo, da ta vselej temelji na dobro vpeljanem redu, ki ga je le težko kršiti. Tam, kjer tega ni, pa naletimo na trditve, da reda ni, ker je preveč dela, da ni dovolj ljudi ali kakršnokoli opravičilo za obstoječi nered.

Naj nam teh nekaj podatkov služi, da bi v bodoče v vse naše delavce, čeprav morda počasi, prodirala zavest, da je pri delu dolžan vsak skrbeti za svoje zdravje in življenje, kakor tudi za zdravje in življenje drugih delavcev. Zdravje je največje bogastvo. Kaj pomeni biti zdrav in sposoben za delo

se često zavemo, žal šele potem, ko je prepozno, po nesreči.

Služba za varstvo pri delu podjetja HOJA: ANTON CURK

»Varnostni« prav gotovo tega ne bi dovolil

DESET LET DELA IN RASTI NAŠEGA PODJETJA

Vizija naših želja postaja resničnost

Povezanost, vztrajnost in pripravljenost na skupno akcijo so kvalitete, ki so nastale in se razrastle v enotnem podjetju »Hoja«

(NADALJEVANJE S 1. STRANI)

žave. Do tedaj so namreč minili časi, ko je bilo mogoče dobiti sredstva od bank in drugih upravnih skupnosti za razvoj podjetja. Celotno breme razvoja je padlo izključno na lastne finančne zmožnosti, prav tako pa so razne združitve in ukinitve enot že zaradi slabih izkušenj iz prvega obdobja razvoja neugodno vplivale na pripravljenost kolektiva za ponovne žrtve in odrekovanje. Tako so bile prve poteze v prid izpolnjevanju novospregletih razvojnih smernic izredno težke in so šele vidni uspehi pri novogradnjah in rekonstrukcijah na posameznih lokacijah utrdili prepri-

čanje, da je pospešen vsestranski razvoj podjetja njegova življenjska nujnost. V tem obdobju je bila izvedena rekonstrukcija obrata tesarstva na Ižanski cesti, obrata Galanterije v Podpeči in novogradnja tovarne Velox. Pričela se je tudi gradnja novega stavbeno mizarškega obrata na industrijski coni na Viču, kjer je bila tudi izbrana perspektivna lokacija za koncentracijo vseh dejavnosti na območju Ljubljane in njene bližnje okolice.

Taki ukrepi so omogočili, da se je skladno z zahtevami družbe po poglobljenem samoupravljanju delavcev s sredstvi združenega dela, pri-

stopilo k ponovni reviziji programskih osnov razvoja podjetja.

V letu 1972 je bil izdelan razvojni program podjetja za razdobje 1972—1982, ki je bil sprejet kot temeljna osnova vsega nadaljnjega dela v podjetju. Po tem programu je bil sprejet etapni razvoj tako, da v desetih letih pridejo vse dejavnosti, ki so bile izbrane kot perspektivne, na vrsto za modernizacijo in rekonstrukcijo. Po desetih letih naj bi ostale le tri lokacije in sicer na industrijski coni na Viču dejavnosti stavbenega mizarstva, tesarstva, veloxa in žagarstva, na lokaciji Polhov Gradec dejavnost pohištva in v

Podpeči dejavnost galanterije. Na osnovi tega programa se pričakuje nastanek močnega lesnoindustrijskega podjetja na območju Ljubljane s perspektivnim proizvodnim programom in pogoji za racionalno in učinkovito gospodarjenje. Vizija naporov dosedanjega desetletnega razvoja naj bi po tem obdobju postala resničnost.

Ko tako pregledujemo desetletno prehojeno pot podjetja in si začrtujemo tudi prihodnost, ne smemo mimo našega delavca, člana kolektiva, ki je edini omogočil, da je podjetje doseglo v tem obdobju take pomembne uspehe. Prav vsem članom ko-

lektiva gre ob tem jubileju zahvala za prestane napore, odrekovanja in vztrajanja na poti napredka in izboljšav. Le tako si lahko zamišljamo in razlagamo nagel vzpon podjetja ob ustvarjanju relativno majhnih sredstev za svoj razvoj. Povezanost, vztrajnost in pripravljenost na skupno akcijo so kvalitete, ki so nastale in se razrastle v enotnem podjetju Hoja v desetletju njegovega razvoja in prav to so najlepši in najtrajnejši sadovi s katerimi se lahko pohvali kolektiv ob praznovanju svojega jubileja.

Generalni direktor
JOŽE KOVAČ
dipl. inž.

OD DECEMBRA
LANI,
PA DO DANES

Uveljavljanje delovnih skupin

Samoupravne delovne skupine, katere smo oblikovali v decembru lanskega leta, so že zelo dobro zaživele. V tem času teče že tretja organizirana razprava preko delovnih skupin. Teme, katere so doslej obravnavale delovne skupine so bile temeljnega pomena za poslovanje, za družbeni standard delavcev in osebni standard. Prva organizirana razprava se je nanašala na obravnavanje letnega plana. Iz zapisnikov je razvidno, da je bil plan resno in temeljito obravnavan v vseh delovnih skupinah. Prav tako so bile podane tudi določene pripombe katere so bile vse posredovane delavskemu svetu.

Ze ob prvih obravnavah pa so se v nekaterih delovnih skupinah pojavile tudi določene negativne težnje, kot npr. sklep delovne skupine, da se večini delavcev v skupini morajo popraviti oziroma povišati osebni dohodki. Smatramo, da mora vsaka delovna skupina z vso resnostjo in odgovornostjo obravnavati vse zadeve, posebno pa še vprašanje osebnih dohodkov. Vprašanje sprememb in povečanja osebnih dohodkov je področje o katerem ne more odločiti samo posamezna delovna skupina pač pa se morajo o tem dogovoriti vse skupine oziroma organi upravljanja podjetja. Ti morajo najprej realno ugotoviti kakšne so možnosti za povečanje osebnih dohodkov ter določiti kriterije po katerih se bodo izvršile spremembe posameznim delavcem ali skupinam delavcev.

Delavski svet sam je na zadnji seji po predlogu odbora za interne samoupravne akte sprejel sklep o povečanju osebnih dohodkov in sicer v masi za 10 odstotkov. Pri tem pa je delovnim skupinam naložil posebno odgovorno nalogo, da same odločajo o spremembah postavk delavcem, kajti le v delovni skupini sodelavci lahko najbolj realno ocenjujejo delovni uspeh vsakega posameznika. Verjamemo, da bodo delovne skupine prav ob tem problemu uspešno opravile prvi težji izpit.

Skupine so obravnavale tudi nov osnutek pravilnika o dodeljevanju stanovanjskih posojil ter obenem tudi način delitve sredstev za posojila. Večina delavcev, čeprav skromna, je odločila, da se sredstva za stanovanjska posojila razdelijo na obrate. S tem bodo o delitvi sredstev posameznim prosilcem odločali sveti enot, seveda pa bodo pri tem morali upoštevati enotne kriterije, ki jih določa pravilnik.

- Ugotavljamo lahko, da so delovne skupine že v prvih mesecih pokazale zelo široko aktivnost, pri čemer je potrebno posebej pohvaliti delovno skupino no žage Rob, ki je od vseh najbolj aktivna. V naslednjem obdobju čakajo delovne skupine še obsežnejše naloge ob razpravah tez za novi statut podjetja, ter razpravah o samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih v združenem delu.

IVAN REMŠKAR
dipl. pravnik

NOVOSTI NA PODROČJU DELOVNIH RAZMERIC

Po novem najmanj 18 dni dopusta

Ne more pa biti dopust daljši kot 30 delovnih dni — Podaljšanje dopusta bo uveljavljeno šele s sprejetjem samoupravnega sporazuma, ki pa mora biti sprejet do konca letošnjega leta — Dopust že po šestih mesecih neprekinjene zaposlitve

V aprilu je zvezna skupščina sprejela vrsto novih zakonov iz področja združenega dela. Najpomembnejša zakona sta zakon o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register ter zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, ki je zamenjal temeljni zakon o delovnih razmerjih. V tem sestavku bi opozoril na nekatere novosti, ki jih prinaša novi zakon o medsebojnih razmerjih v združenem delu ter načinu uveljavljanja sprememb v naši delovni organizaciji.

Ena bistvenih sprememb, ki jih določa novi zakon je, da se v temeljni organizaciji združenega dela medsebojna razmerja v združenem delu ne urejajo več s pravilnikom o delovnih razmerjih temveč s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih v združenem delu. S tem samoupravnim sporazumom pa se ne ureja le področje delovnih razmerij, temveč tudi osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke ter način obračunavanja in izplačevanja osebnih dohodkov, varstvo delavcev pri delu, pravice in obveznosti delavcev do usposabljanja pri delu, pravice in obveznosti iz minulega dela in iz solidarnosti, način uporabe sredstev skupne porabe in druga vprašanja iz medsebojnih razmerij v združenem delu. S splošnim aktom — pravilnikom se ureja le način uresničevanja posameznih pravic in obveznosti, katere zagotavlja samoupravni sporazum.

Za sprejem sporazuma je določen poseben postopek. Predlog sporazuma pripravi delavski svet, predlog pa obravnavajo vsi delavci ter ga potrdijo v obravnavi z večino glasov. Sporazum pa je sklenjen šele tedaj, kadar 2/3 delavcev pisмено izjavi, da se strinja s pravicami in obveznostmi, ki so določene v samoupravnem sporazumu. Sporazum pa seveda velja tudi za tiste delavce, ki niso podali pismeno izjavo, da sprejemajo pravice in obveznosti, če v določenem roku ne izjavijo željo, da prenehajo z delom.

Na področju sprejemanja delavcev na delo oziroma kot pravi zakon pridobitvi lastnosti delavca v združenem delu je potrebno omeniti, da ima po novem zakonu pravico ugovora tudi delavec, ki se prikloni na objavljeno prosto delovno mesto pa ni izbran, če smatra, da je bil kršen postopek za pridobitev lastnosti delavca. Pravico ugovora ima v roku osmih dni, od dneva ko prejme obvestilo o izbiri.

Delavec pridobi lastnost delavca v združenem delu šele ko podpiše izjavo, da sprejema pravice in obveznosti, ki jih določa sporazum.

Glede dopustov je pomembna novost, da je najkrajši dopust lahko 18 delovnih dni. Delavci, ki so stari manj kot 18 let imajo pravico še na dodatnih sedem dni. Dopust ne more presegati 30 delovnih dni. Seveda pa se v dopust štejejo tudi vse proste sobote. Ker se pojavlja pri tem vprašanje ali velja določilo o podaljšanju dopusta že letos, moramo potrditi, da velja. Vendar pa se ne more dodati dosedanjim dnem dopusta dodatne štiri dni, pač pa bo potrebno s samoupravnim sporazumom določiti nova merila za odmero dopusta. Prav zato bo podaljšanje dopusta uveljavljeno šele s sprejetjem samoupravnega sporazuma, ki mora biti sprejet do konca leta. S tem pa bo seveda vsakdo imel tudi možnost izkoristiti dodatne dneve dopusta, ko mu bo po novih merilih za leto 1973 dopust ponovno odmerjen.

Pri dopustih velja omeniti še eno novost in sicer pravico delavca, da koristi dopust po šestih mesecih nepretrgane zaposlitve. Po starem zakonu je delavec pridobil pravico do koriščenja dopusta šele po 11 mesecih.

- Stari zakon je določal, da ima delavec pravico do 7 dni
- »plačanega izrednega dopusta«. Novi zakon ne določa
- koliko dni »plačanega izrednega dopusta« delavec lahko
- koristi, pač pa to prepušča temeljni organizaciji, da o tem
- odloči. Prav tako določa temeljna organizacija tudi pri-
- mere in pogoje za koriščenje »neplačanega izrednega
- dopusta«.

Pri »porodniškem dopustu« ni sprememb in je še nadalje določeno, da znaša najmanj 105 dni in da ga mora delavka nastopiti najmanj 28 dni pred porodom. Pri skrajšanem delovnem času za matere z otrokom do 8 mesecev starosti pa zakon dovoljuje, da samoupravni sporazum odredi razpored skupne odsotnosti z dela in da se konkretno določi odsotnost za vsako posamezno delavko. To pomeni, da se delavki, če samoupravni sporazum tako določa, lahko dovoli drugačno koriščenje skrajšane delovnega časa kot npr. do dela vsak drugi dan 8 ur ali da daljši čas ostane doma in pred potekom osmih mesecev prične delati s polnim delovnim časom.

- Na področju prenehanja dela zakon ne predvideva več prenehanja
- zaradi samovoljne zapustitve dela pač pa se to smatra kot kršitev
- odgovornosti delavca ter je delavec lahko le po postopku izklju-
- čen. Naslednja bistvena novost je v tem, da delavcu ne more

- prenehati lastnost delavca, če je iz ekonomskih ali tehnoloških
- razlogov prenehala potreba po njegovem delu. To pomeni, da de-
- lavcu ne more prenehati delo, če se zaradi zmanjšanja proizvod-
- nje pojavi višek delavcev ali če se zaradi zmanjšanja novih techno-
- loških postopkov pojavi višek delavcev. Temeljna organizacija je
- delavcem v teh primerih dolžna zagotoviti delo primerno njihovi
- strokovnosti v lastni ali drugi temeljni organizaciji ali drugi de-
- lovni organizaciji. Le če odkloni delo v drugi delovni organizaciji
- delavcu preneha delo.

Sprememba je tudi v primeru, če je delavec obsojen na zaporno kazen. Po dosedanjem zakonu delavcu ni prenehalo delovno razmerje, če je bil obsojen na zaporno kazen do 3 mesecev po novem zakonu pa mu ne preneha, če je obsojen do 6 mesecev.

- Delavec, ki je na odslužitvi vojaškega roka se mora po
- določilih novega zakona vrniti v organizacijo na delo
- v roku 15 dni po odslužitvi roka.

V tem sestavku smo opozorili le na najbolj bistvene novosti novega zakona. Seveda pa pomeni novi zakon tudi vsebinsko velik napredek napram staremu in dopušča široke možnosti delovnim organizacijam, da si medsebojna razmerja v združenem delu uredijo na način, ki bo večini delavcev najboljše ustrežal. Vse to pa bomo seveda našim lastnim samoupravnim sporazumom.

IVAN REMŠKAR, dipl. pravnik

POLEG GLASILA »HOJA« SMO ZAČELI IZ-
DAJATI TUDI INFORMATOR »OBVESTILO«

Boljše obveščanje

Zmanjšalo se bo sicer število glasil »Hoja«, zato pa bo člane kolektiva sproti obveščal o vseh novostih v podjetju naš novi informator

Letos praznujemo 10-letnico združenega podjetja Hoja in 5-letnico izhajanja glasila Hoja. Lahko rečemo, da je tudi naš časopis prispeval k boljšemu obveščanju samega kolektiva in postal priljubljen informator o pomembnejših dogodkih v podjetju.

V letošnjem letu smo uvedli pri obveščanju še eno novost, in sicer izdajanje dodatnega informativnega glasila »Obvestila«, ki ga po potrebi tiskamo na razmnoževalnem stroju v podjetju, odvisno pač od pereče problematike. Poleg pa imamo še vedno glasilo »Hoja«, ki nam ga tiska tiskarna PTT. Ker so se tako pojavili dodatni stroški, smo morali zmanjšati število izdaj glasila »Hoja« od letno 6 + 1 na 4 + 1. Tako bomo ostali pri enakih stroških, pa čeravno smo uvedli novo in pogostejše obveščanje z »Obvestili«. Doselej je izšlo že 5 števil »Obvestil«, pri čemer je treba poudariti, da zadostujejo samo trije dnevi od ideje do izida informatorja, kar je zelo hitro obveščanje, saj na primer za glasilo »Hoja« potrebujemo najmanj 20 dni oziroma 2 meseca, na kolikor je v poprečju doslej izhajalo naše glasilo. Seveda so pri domesečnem obveščanju podatki že zastareli in manj zanimivi, zato se ravno v tem vidi glavna prednost novega dopolnilnega obveščanja kolektiva.

Uredništvo si prizadeva, da bi z informatorjem in glasilom kar najbolj obveščalo člane kolektiva o dogodkih v podjetju, pri čemer moramo poudariti, da je vsako obveščanje vezano z velikimi stroški (izvod glasila »Hoja« velja v poprečju 7-krat več kot izvod največjega slovenskega dnevnik Delo). Če že vsebinska trenutno ni merilo za spoštovanje našega časopisa, naj bo vsaj cena, ki jo plačujemo člani kolektiva, vendar z istočasno prošnjo, da dobimo nove predloge za pestrejšo vsebino. To je stalna skrb uredništva in v tem trenutku lahko rečemo, da smo dobili nekaj novih dopisnikov, vendar je želeli še nadaljnje povečevanje sodelavcev, kajti sleherni nam lahko prinese nekaj novosti.

Odgovorni urednik:
inž. CIRIL MRAK

● NAŠI OBRATI PRED ZDRUŽITVIJO V ENOTNO PODJETJE ●

Uvodni članek generalnega direktorja obravnava predvsem obdobje zadnjih desetih let. Zato se je uredništvo odločilo, da posreduje javnosti tudi nekaj zanimivih podatkov o naših današnjih obratih tudi pred integracijo v Lesni kombinat Ljubljana pred desetimi leti.

● MIZARSTVO I.

Dolgoletna tradicija

Pred vojno je bilo današnje Mizarstvo I največje tovrstno podjetje pod nazivom Stavbno in umetno mizarstvo. Začetki pa izhajajo iz prvega desetletja tega stoletja.

Obrat je prišel v družbeno last 1. 1946. Pod lastništvom mestne občine ljubljanske se je podjetje ime-

novalo »Mestno mizarstvo«. Kot prvi upravnik je bil imenovan pokojni Andrej Beber. Takrat je imelo podjetje okrog 25 zaposlenih, a se je kmalu povečalo s priključitvijo mizarkega oddelka »GP MEGRAD«. Leta 1947 se je ob drugi nacionalizaciji pridružilo tudi podjetje »ROLETA«. Isto leto pa je

mizar Janez Arko priključil svoj strojni park in delavce ter hkrati prevzel upravniške posle. Podjetje je takrat poslovalo pod Upravo mestne lesne industrije in dobilo ime »STAVBENO MIZARSTVO«. Svojo dejavnost je razširilo leta 1949 s priključitvijo obrata »MIZARSTVO PRIVOZ« na Prulah.

Za krajšo dobo je prevzel posle upravnika Jože Vrbinc, nato pa Janez Barič. Ob uvedbi samoupravljanja v podjetjih je nekaj časa kot v. d. vodil podjetje Janez Prezelj, nato pa je bil imenovan za direktorja Anton Maček, ki je svoje funkcije prevzel januarja 1952. S priključitvijo žage Škofljica 1. 1959 je postalo STAVBENO MIZARSTVO po svoji dejavnosti eno najmočnejših tovrstnih podjetij v Sloveniji. V tem času so bili tudi napravljeni načrti za novo tovarno na lokaciji žage v Škofljici. Začela so se celo manjša investicijska dela, a vendar načrti niso bili uresničeni na tej lokaciji. Ob velikem združevanju leta 1963, je Stavbno mizarstvo prenehalo delovati kot samostojno podjetje, pač pa je nadaljevalo svojo dejavnost pod imenom Mizarstvo I, v sklopu Lesnega kombinata Ljubljana.

ANTON VOLJČ

● MIZARSTVO II.

Prvi upravni odbor podjetja

V bivših obratih Hoje na Parmovi ul. 53 in Linhartovi ul. 25 je bilo 1. februarja 1949 ustanovljeno Republiško tesarsko podjetje »Tesar« s sedežem na Parmovi ul. 53. V teh dveh obratih sta pred nacionalizacijo podjetij poslovala privatnika Zakotnik in Ravnikar. Po nacionalizaciji je stavbno mizarstvo prešlo v upravljanje k podjetju Tehnika, Tesarstvo pa h Gradisu. Iz omenjenih podjetij sta se 1. 2. 1949 odvojila oba obrata v novo podjetje. V okviru tega podjetja so po ustanovitvi poslovali še žaga v Šmartnem pri Litiji in ekonomija pri Grosupljem. Ta dva obrata sta bila do leta 1955 ukinjena, to je v času, ko so se začeli razgovori o integraciji podjetij Tesar in Stavbno mizarstvo iz Slomškove ul. na novi lokaciji v Škofljici. Razgovori o inte-

graciji so se zavlekli vse do konca leta 1962. Ker so takrat ustanovili Lesni kombinat Ljubljana, se je kot protitež lokalističnih teženj in subjektivnih vzrokov tedanji Tesar preimenoval v Edilit, istočasno pa pripojil še podjetji Udarnik in Hrast. Podjetje Udarnik je bil takoj kot obrat ukinjen, Hrast pa je

posloval še vnaprej kot obrat pohištva na Linhartovi cesti, sedaj Medex Ljubljana, ki je v letu 1966 kupil te poslovne prostore zaradi ukinitve proizvodnje serijskega pohištva — predvsem pisarniškega. Ob integraciji Edilita k Lesnemu kombinatu Ljubljana je to podjetje poslovalo le na obratu mizar-

stvo in tesarstvo, obstajala pa je še zelo močna gradbena montaža, ki je bila ob pripojitvi razpuščena oziroma ukinjena.

Kot zanimivost lahko še navedemo, da je Republiško podjetje »Tesar« prvo v Sloveniji izvolilo upravni odbor podjetja.

FRANC ČEBULAR

● POLHOV GRADDEC

Uvrstitev med svetovno elito

Današnji obrat v Podpeči sega s pričetkom svojega obratovanja v leto 1935. Obrat je bil sprva v bližini današnjega, vendar v mnogo manjši velikosti. V prvem letu obratovanja je bilo zaposleno okrog 60 ljudi. To število se ni bistveno me-

njalo do predvojnih let. Leta 1939 se je proizvodnja ustavila in ponovno oživila šele 1945 leta. Močno se je povečal obseg dela. V letu 1947 je obrat prešel iz privatnega sektorja v družbeni sektor. S povečevanjem proizvodnje je pričelo naraščati

tudi število zaposlenih. V letu 1962 je bilo v tovarni 480 izdelovalcev lesne galanterije. Po tem letu se prične osipanje delavcev zaradi zmanjševanja ročnega dela. Uvajajo se novejši lesno delovalni stroji. Danes zaposluje obrat okrog 200 ljudi

in proizvede povprečno do 750.000 kosov obešalnikov.

Prvi izdelki v Podpeči so bili obešalniki, valji in deske za kruh. Postopoma so pričeli uvajati tudi vrtnesedežne garniture in otroške zložljive stoličke. Ob vsej tej sedežni galanteriji pa se je tehnološko razvijala proizvodnja obešalnikov. Po potrebah trga se je izoblikoval obrat v proizvajalca obešalnikov in danes je Galanterija Podpeč v samem svetovnem vrhu.

JOŽE ŠKRBEČ

● GALANTERIJA PODPEČ

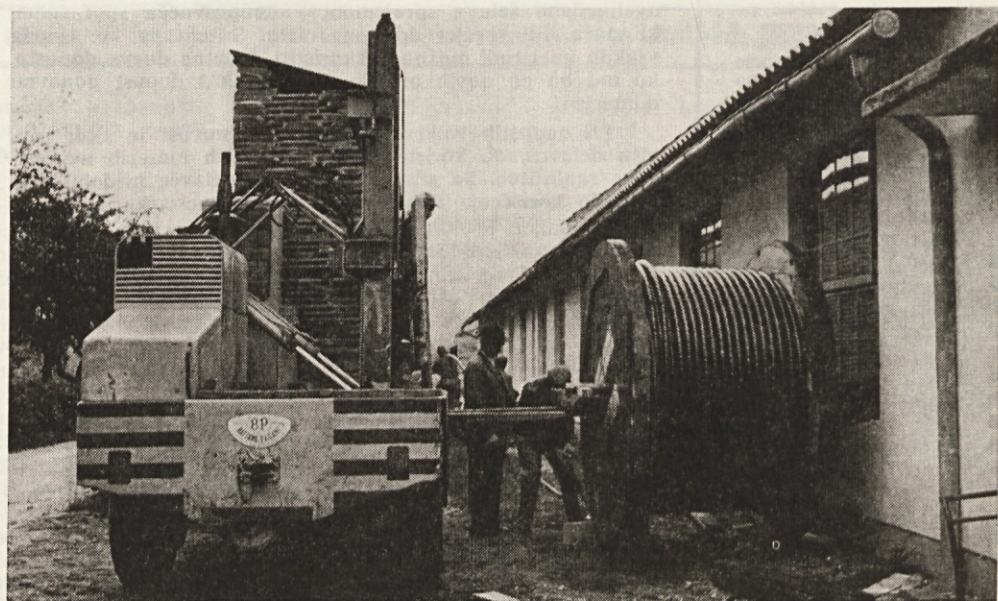
Začetek že pred 70 leti

Obrat se je razvil iz žage venecianke, ki je začela obratovati pred 70 leti. Žaga je bila uničena ob katastrofalni poplavi leta 1924 in ponovno leta 1926. Takrat pa so žago preuredili in montirali polnojarmenike. Leta 1945 je bil obrat nacionaliziran in ga je prevzela bivša Lesna zadruga, ki ga je upravljala do leta 1949. V tem času so žagali na obratu žagan les ter izdelovali ladijski pod, opaže in elemente za barake.

Leta 1948 je obrat prevzel takratni Okraj in tako je bila ustanovljena Okrajna lesna industrija Polhov Gradec. Program dela je ostal nespremenjen, le da je bil zgrajen objekt sedanje mizarne, ki pa je ostal nepremišljen do leta 1952. Tedaj se je podjetje preimenovalo v Lesno industrijo Polhov Gradec. To je pred-

stavljalo prelomnico v razvoju tedanjega podjetja, saj so začeli proizvodjati embalažo, z ureditvijo mizarne pa je stekla proizvodnja surovega masivnega pohištva. S tem programom se je nadaljevalo do leta 1963, ko se je tedaj samostojno podjetje priključilo v novo ustanovljeno združeno podjetje LK Ljubljana. Ob združitvi je znašala vrednost proizvodnje 700.000 din, med tem ko se letos približuje vrednost 12.000.000 din.

Prvi predsednik Lesne zadruge je bil Jernej Nartnik in to do leta 1948. Vodstvo je prevzel nato Zore Stanislav, zamenjal ga je Nagode Franc in leta 1963 je ponovno prevzel vodstvo obrata Jernej Nartnik, ki je v obdobju od 1948 do 1963 uspešno opravljal komercialne posle.

Očitno je, da se tudi v Polhovem Gradcu nekaj pripravlja

PET VPRAŠANJ DOLGOLETNIM ČLANOM NAŠEGA DELOVNEGA KOLEKTIVA

Desetletje in še več dela ter zvestobe

Na naša vprašanja so odgovorili: Jože Donko, Franc Brus, Matevž Trnovec, Stane Smole in Tončka Jagodič

Letos je minilo deset let, odkar se je več manjših podjetij z ožjega in širšega področja Ljubljane združilo v veliko podjetje — Lesni kombinat. Z združenimi močmi je potem rastle podjetje, na katerega smo danes vsi ponosni.

Ob tem jubileju smo poiskali nekaj članov našega kolektiva, ki so mu ves ta čas zvesti, da nam kaj več povedo v dosedanem delu, pa tudi o počutju in načrtih. Vsem smo zastavili ista vprašanja:

1. Koliko časa ste že pri podjetju?
2. Kako se počutite v našem kolektivu?
3. Kaj se je v tem času spremenilo pri nas?
4. Vaše mnenje o novi tovarni v industrijski coni na Viču?
5. In vaše želje za prihodnje?

Na ta vprašanja so nam posamezniki takole odgovorili:

• Jože DONKO,

ZAPOSLEN NA DOSEDANJEM MIZARSTVU II

1. Junija je minilo 20 let od tedaj, ko sem se zaposlil v podjetju Hoja.

2. V kolektivu se dobro počutim, sicer ne bi tako dolgo ostal v podjetju.

3. V dvajsetih letih se je v podjetju marsikaj spremenilo. To še posebej velja za samo proizvodnjo. Delovni pogoji so boljši, z manj truda se več naredi.

4. Vesel sem nove tovarne na Viču in kljub temu grem težko iz starega obrata, saj sem bil tu 20 let. Po drugi strani pa je tu že vse dotrajano in malo prostora, da je prav, da gremo v

Po delovnih letih sta se uvrstila med naše veterane, saj sta maja praznovala visoki jubilej — četrto stoletje

nove prostore. Tudi zaradi prevoza na delo mi bo to bolj ustrezalo, ker stanujem na Viču.

5. Zelen bi sicer, da bi delavci našega obrata ostali skupaj še naprej, ker pa to ni mogoče, pa želim in upam, da se bomo tudi z novimi sodelavci dobro razumeli.

• Franc BRUS,

do sedaj zaposlen na obratu Mizarstvo I, sedaj Mizarstvo

1. V podjetju sem že skoraj enaindvajset let.

2. Kako se delavec počuti v podjetju je precej odvisno tudi od njega samega. Jaz osebno se počutim dobro, seveda pa včasih nastopijo tudi težave.

3. Tako kot povsod se je tudi v našem podjetju v teh dvajsetih letih veliko spremenilo. Tako se je obnavljal obrat na Skofljici, potem v Parmovi, nato graditev tovarne velox plošč. Največja sprememba pa je nova tovarna za obrata Mizarstvo I in II. Skoraj do dneva preselitve nisem verjel, da se bomo nekoga dne selili v nove prostore, sedaj pa se je vendar zgodilo.

4. Čeprav gremo v čisto nove prostore, grem težko od tu. Tu so delovni pogoji nemogoči in je delo težje, toda teh prostorov sem tako navajen, da se počutim kot doma.

Sicer pa upam, da se bom hitro vživel v novo okolje. Malo pa me motita dve izmeni zaradi prevoza na delo, kajti doslej sem delal samo v eni izmeni.

5. Želim pa, da bi se popravili osebni dohodki, pa tudi disciplina bi bila lahko boljša. Kajti, če ljudem, delavcem nekaj nudiš, lahko od njih tudi več zahtevaš.

• Matevž TRNOVEC,

zaposlen v obratu Pohištvu Polhov Gradec in predsednik sindikalne podružnice Pohištvu

1. V podjetju sem zaposlen devet let, pričel pa sem tu že kot vajenec.

2. Tu se počutim dobro, vendar bi bilo lahko tudi boljše. Ker delavec preživi v podjetju

eno tretjino delovnega dne, bi morali bolj gledati na njegovo počutje.

3. V tem času se je v podjetju in našem obratu marsikaj spremenilo. Med drugim je bil tudi obrat Pohištvu dograjen. Spremenila pa se je tudi sama proizvodnja.

4. Sam si tovarne na industrijski coni na Viču še nisem ogledal. Želim si, in predlagam, da bi organizirali kolektivni ogled tovarne.

5. Zboljšali naj bi se odnosi med delavci. Zelo slaba je povezava med obratom in upravo podjetja ter ostalimi obrati. Delavci celotnega podjetja bi se morali bolj poznati med seboj in si izmenjavati delovne izkušnje. Rad bi, da bi začeli graditi obrat v Polhovem Gradcu. Po mojem mnenju bi bilo nujno ustanoviti svojo TOZD. Kajti, čim več bi delavci ustvarili, večje osebne dohodke bi prejeli.

Mislím, da pri nas premalo gledamo na mlade. Mladega delavca bi bilo treba razporediti na tako delovno mesto, kjer bi delal z veseljem.

Kot predsednik sindikalne podružnice mislim, da je premalo povezave med centralnim sindikalnim odborom in odbori sindikalnih podružnic.

• Stane SMOLE,

zaposlen v obratu Galanterija Podpeč

1. V letošnjem letu bo minilo že 20 let mojega dela v tem podjetju.

2. Dobro se počutim, saj mi podjetje pomeni moj drugi dom.

3. V dvajsetih letih se marsikaj spremenilo, tako je organizacija dela veliko boljše in drugačnejša, boljše so pogoji dela. Povečala se je proizvodnja, predvsem zaradi boljših delovnih naprav in boljšega kadra. Z razširitvijo obrata so se precej spremenili pogoji dela. Število zaposlenih se je v zadnjih letih zelo znižalo, predvsem zaradi boljše mehanizacije, storilnost pa je znatno večja.

4. Skrajni čas je že, da so se začeli obrati koncentrirati na eno mesto. S tem bo omogočena boljše organizacija, režijski stroški pa bodo manjši.

5. Želim, da bi šlo vnaprej vsaj tako dobro kot doslej.

Odnosi med delavci so še kar v redu in nimam posebnih pripomb.

• Tončka JAGODIČ,

zaposlena na Upravi podjetja

1. V podjetju sem zaposlena deset let.

2. Se kar dobro se počutim, čeravno so delovni pogoji precej slabi — stalno loputanje z vrati, brnenje telefona ter včasih tudi neprijazno vedenje članov kolektiva.

3. V desetih letih mojega službovanja pri podjetju se je precej spremenilo. Največja sprememba pa je nova tovarna. Gradbišče sem si ogledala pred dvema mesecema in že takrat je bilo vredno ogleda. Ker v našem podjetju do sedaj nismo bili vajeni take tovarne — tako velikih prostorov, sem bila zelo presežena.

Pogovore je vodila MAJDA KUCLER

Jubilianti, ki so se maja letos uvrstili med naše »dvajsetletnike«

Petnajst let dela in zvestobe

Maja letos so bili že deset let v našem podjetju

Delavci, ki so pri podjetju že 10 in več let

• GALANTERIJA PODPEČ

Alič Anton
Alič Majda
Alič Pavla
Ambrož Albina
Anzeljc Jožefa
Avber Franciška
Bernard Marija
Bilandžič Vida
Cerk Ana
Cerk Marija
Ciber Marija
Čuden Ana
Detelič Brigita
Doles Franc
Doles Slavka
Dormiš Sonja
Francelj Antonija
Gantar Alojz
Gerdina Marta
Germek Albina
Grča Angela
Gregorka Ivanka
Gregorka Jože
Hasanagić Derviš
Jaklin Marija
Jakšič Ivanka
Jamnik Stanislava
Jernejčič Ana
Javornik Marija
Jenc Jože

Jenc Marija
Jereb Ivanka
Jerše Kristina
Jurček Franciška
Jurček Ivanka
Jurček Marija
Kastelic Kristina
Kogovšek Franccka
Kogovšek Jože
Kogovšek Milena
Konestabo Marija
Konestabo Stane
Koprivec Ana
Koritnik Ivanka
Koščak Alojzija
Koščak Stanka
Krambergar Antonija
Krvina Antonija
Kržič Ljudmila
Kuclar Alojz
Lebar Pavla
Lenarčič Franc II
Lenarčič Franccka
Lenič Ivana
Likovič Marija
Lipovšek Marija
Makovec Antonija
Marinčič Albina
Marinčič Marija II
Markovič Marija
Matičič Angela
Mavec Ida
Mazi Marija I
Meden Ivanka
Mihelčič Ivana
Mikuž Marija
Močnik Anton
Modič Ivan
Mohorič Ana
Mohorič Ferdinand
Marn Dragica
Nagode Jožefa
Novak Marija I
Osredkar Ivanka
Peršin Marija
Petelin Ivanka
Petelin Marija
Pernel Stanislava
Petrič Marija I
Petrič Jožefa
Petrovič Ivan
Pristavec Pavle
Rebolj Leopold
Remič Ančka
Rihar Ivanka
Rutar Ivanka
Rutar Jože
Rutar Nežka
Sedej Marija
Smole Janez
Smole Marija I
Smole Marija II
Smole Marija III
Smuk Franccka
Sojer Alojz
Sojer Franc
Sojer Ljudmila
Suhadolnik Angelca
Suhadolnik Jože
Šebenik Alojzija
Šebenik Veronika
Šeškar Pavla
Sinkovec Alojz
Sivec Janez
Šuštaršič Marjan
Uлага Ivanka
Uлага Vida
Uršič Ljudmila
Usnik Vida
Vidmar Franccka
Vidmar Marija
Vižin Gabrijela
Zajc Vida
Zalar Ani
Zalar Pavla
Zdešar Marija
Zrimšek Antonija
Zvoljenk Antonija
Žakelj Angela
Žot Ivanka
Kavčnik Miro
Kraševc Nada
Menard Jože
Možek Ivan
Nagode Rudi
Petelin Ana
Pernel Ciril
Repar Dora
Smole Stanislav
Sojer Ani
Suhadolnik Anton
Svete Ivana
Zalar Jože

Janša Stanislava
Justin Jože
Koprivec Alojzija
Koprivec Alojz
Koprivec Ana
Koprivec Anton
Koprivec Franc
Koprivec Jože II
Koprivec Terezija
Koritnik Franc
Košir Jakob
Kožuš Franc
Krvina Ivan
Kržišnik Pavel
Kuclar Andrej
Marolt Marija
Mlinar Filip
Mlinar Marjanca
Nagode Milka
Nartnik Anton
Nartnik Franc
Nartnik Ivan
Oblak Terezija
Pečaver Anton
Plestenjak Janez
Plestenjak Terezija
Pustovrh Amalija
Pustovrh Bernard
Rihar Jože
Rožnik Jernej
Rus Marija
Škof Jernej
Škof Janez
Škof Marija
Škof Marjana
Tominc Janko
Trnovec Franc
Zaližnik Pavla
Zagar Matevž
Božnar Srečko
Božnar Terezija
Camernik Franc
Malovrh Alojz
Malovrh Martin
Nartnik Ivana
Nartnik Jernej
Pekljaj Alojz
Smuk Rudolf
Stritthof Rudolf

• UPRAVA

Balažič Anton
Brenčič Angelca
Čebular Franc
Dolinar Manca
Dražumerič Stanislav
Feher Darinka
Homovec Vinko
Jagodič Antonija
Kenig Stanko
Kos Andrej
Marn Ivan
Martinc Viktor
Merzelj Franc
Novak Ignac
Pec Marta
Prebil Ivan
Primc Zoran
Purkat Marija
Silc Jože
Suštar Janko
Uršič Jožefa
Zalar Angelca
Zalar Marija

• ROB

Hiti Erik
Ivančič Anton
Jamnik Viktor

Jančar Jože
Javornik Janez
Rupar Jože
Somrak Jože
Strle Franc
Peček Vincenc
Znidaršič Alojz

• ŽAGA ŠKOFLJICA

Aličajič Hasan
Atajič Omer
Balažič Stefan
Bilbija Lazar
Cesar Jožef
Garvoš Jože
Kastelic Anton
Mateša Ivan
Markovič Ivan
Matjaž Ludvik
Petrič Anton
Ptiček Džuro
Rebolj Anton
Serajnik Franc
Stancar Alojz
Vesenjok Angela
Grum Stane
Košk Ana
Oražem Janez
Tekavec Jožefa

• MIZARSTVO I

Bratun Angela
Bratun Janez
Erbežnik Janko
Gorše Marija
Gruden Franc
Janša Marija
Klemenčič Anton
Krek Anton
Marinko Franc
Mateša Vinko
Mrakužič Niko
Nikolič Radiša
Osredkar Ferdinand
Pestotnik Anton
Parkelj Anton
Perme Ivanka
Petek Edvard
Pleško Julijana
Sinkovec Stanislav
Šporar Franc
Štrumelj Janez
Svigelj Alojz
Zmuc Valentin
Brus Franc
Ferbar Kristina
Glavič Feliks
Jelovšek Andrej
Kogovšek Miha
Koren Anton
Mavsar Milan
Perme Jože
Semrl Ivan
Volkar Janez
Zajc Ivan

• MIZARSTVO II

Ahačič Franc
Anžur Anton
Bokal Janez
Donko Jože
Godec Ivan
Goršič Anton
Gradišar Anton
Gradišar Stefanija
Gregorka Ljudmila
Grošelj Franc
Heine Cvetka

Jama Silva
Kadunc Rado
Knavs Anton
Kočar Franc
Končan Dominik
Lesar Terezija
Luin Dušan
Miholjevič Milan
Mitrovič Sreten
Najger Vlado
Novak Jože
Oberč Jože
Petelin Alojz
Povirk Alojz
Pust Janez
Rihar Ana
Rihar Veronika
Smrekar Ludvik
Šaverljuga Darinka
Štebej Anton
Zalar Ivan
Zgonec Vid
Zužek Kristina
Bedenk Janez
Bergant Franc
Erjavec Valentin
Fajdiga Cilka
Grm Anton
Grm Stane
Kovačević Emil
Uhan Janko
Zakrajšek Bernarda
Zužek Slavko

• TESARSTVO

Bečaj Janez
Boštjančič Stane
Erčulj Ivan
Grimšič Jože
Hodžič Rešo
Jereb Lovro
Kastelic Franc
Kovač Stefan
Kuterovac Mile
Lapič Franjo
Mavri Janez
Noskovski Kosta
Oblak Franc
Ošap Ilija
Rugelj Janez
Selimovič Ibrahim
Stražišar Alojz
Šubelj Jože
Zupančič Avgušтина
Zgajnar Jože
Žibert Alojz
Zupan Martin
Brlan Jože
Brumen Feliks
Fister Ljudmila
Fortuna Anton
Korenčič Janez
Kurent Ivan
Mavsar Henrik
Petelin Anton
Pernel Ana
Purič Anton
Repar Janez
Starič Ivan
Svigelj Alojz
Svigelj Franc
Veseli Jože
Zajc Marija

• VELOX

Kranjec Ivan
Maletič Ante
Ciber Jože

UMRL JE JOŽE DOLŽAN

Globoko pretreseni, z žalostjo v srcu ugotavljamo, da nas je za vedno zapustil naš sodelavec Jože Dolžan.

22 let je vztrajno gradil in usmerjal vse svoje sile v napredek podjetja, v odpiranje novih možnosti in življenjskih perspektiv. Kot prekaljen bорец v narodnoosvobodilni borbi in povojni izgradnji domovine je bil tudi pri nas v prvih vrstah pripravljen vedno in povsod poprijeti za delo in ni štedil ne časa, ne svojih moči. Razdajal je svoje bogato znanje in življenjske izkušnje svojim sodelavcem, bil vedno pri tem skromen, človeški in potrpežljiv. Radi smo ga imeli, bil je dober tovariš, prijatelj in sodelavec, vedno varčen, preudaren in moder. Bil je član vseh množičnih organizacij in nosilec odgovornih funkcij. Ljudje so ga poznali in zelo spoštovali.

• POHIŠTVO POLHOV GRADEC

Božnar Filip
Božnar Pavel
Bradeško Jože
Bradeško Pavel
Cankar Ivana
Gerbec Franc
Gerjol Franc
Gerbec Ivana
Hribnik Ivan
Hribnik Marija
Jankovec Jože
Janša Franc
Janša Janez

Naša okna so med kupci zelo iskana. Na sliki vidimo eno izmed mnogih pošiljk, predno so jo z zvrhanim tovornjakom in prikolico odpeljali k naročniku

Novosti s sejmov

Predstavniki podjetja, predvsem iz tehničnega sektorja redno spremljajo najbolj zanimive lesne sejme v Evropi. V bodoče bodo obveščali naše bralce o pomembnejših novostih na sejmih. Poleg dveh, ki jih obiskovalca bolj podrobno opisujeta, naj omenimo še sejem v Kölnu, na katerem je podjetje »Hoj« imelo samostojen paviljon z obešalniki iz obrata Galanterije Podpeč. Komercialno je bil ta sejem zelo uspešen, kaj pa so videli naši predstavniki, nam opisujejo njihovi sestavki.

5000 RAZSTAVLJALCEV V HANNOVRU

V KORAK S ČASOM

Nov sistem vpenjanja rezil v rezkalne in skobeljne glave

Od 26. aprila do 4. maja je bil v Hannoveru odprt tradicionalni sejem, na katerem je razstavljalo svoje eksponate skoraj 5000 razstavljalcev iz vsega sveta. Vsako drugo leto se sejma v treh velikih halah udeležujejo tudi proizvajalci lesno obdelovalnih strojev, naprav in opreme. Letos jih je bilo preko 600.

Na vseh področjih v lesni industriji so razstavljalci prikazali izboljšane novosti. Za proizvajalce ploskovnega pohištva so bile predvsem zanimive proizvodne linije, v katere so večji proizvajalci strojev (Schwabedissen, Hesseman, Torwege) razvrstili svoje izdelke in jih povezali s kvalitetnimi transportnimi napravami. Prednost teh linij so velike kapacitete ob majhni udeležbi delovne sile. Precej so bile zastopane tudi tako imenovane »V FOLDING« proizvodne linije. Ta sistem so toliko izpopolnili, da ne služi le za izdelavo oboda škatel (za pre-

dale, regale itd.), temveč tudi za izdelavo robnih nalepk.

Tudi proizvajalci strojev za stavbeno pohištvo so razvrstili stroje v proizvodne linije. Omeniti velja predvsem Mawegovo linijo za izdelavo okenskih okvirov in kril z mini rogli (mini cinki). Linijo poslužujejo štiri osebe, kapaciteta je 4 okvire na minuto, stane pa okoli 1000 000 DM.

Na razstavnem prostoru pa niso bili prikazani le tako veliki in dragi eksponati, temveč smo si ogledali še mnogo manjših tehnično zanimivih strojev in naprav. Razstavljena so bila vakuumška dvigala v kombinaciji s škripcem nosilnosti 1500 kg. Mnogo je bilo izvedb »ekshavstorskih« naprav predvsem primerljivih za manjše obrate. Za sušenje žaganega lesa so razstavljali prikazovali manjše sušilne komore, ki se polnijo in praznijo s strani

čelnim viličarjem. Očitno je težnja proizvajalcev rezilnega orodja po novostih in boljšem obdelovanju lesa. Nastali so novi sistemi vpenjanja rezil v rezkalne in skobeljne glave. Dalje duvo-Schrag Fras sistem, ki omogoča zelo čist rez oplenitene iverne plošče in izredno natančni stroji za brušenje rezil. Firma Kamio je razstavila skobeljni stroj, ki ima mirujoče rezilo, preko katerega potuje obdelovanec. Kvaliteta skobljanja je odlična in nadaljnje brušenje ni potrebno.

Pozornost so na sejmu vzbujali Japonski razstavljalci, katerih kopirni stroji so se že po zunanjem videzu razlikovali od podobnih naprav evropskih proizvajalcev.

O letošnjem sejmu lahko govorimo v superlativih, čeprav del novosti, ki smo jih letos občudovali čez dve leti ne bomo več videli. Iskazale se bodo neracionalne — prehitel jih bo čas.

inž. KUČEJ BERNARD

VTISI S »PARIŠKEGA SALONA POHIŠTVA«

NAGEL PRODOR UMETNIH MAS

Splošni vtis je pod pričakovanji, morda predvsem zaradi velikega števila razstavljenega pohištva

V organizaciji ljubljanskega Viatorja smo si ogledali sedmi salon pohištva v Parizu, ki je bil od 18. do 22. januarja letos. Potovali smo z letalom DC-9 INEX-Adria.

Na salonu so v glavnem razstavljali vsi vodilni evropski proizvajalci pohištva. Francoski proizvajalci so razstavljali v največji dvorani imenovani Viator, v dvoranah Renan in Grenelle pa so razstavljali tuji proizvajalci pohištva. Skupno je razstavljalo 1000 podjetij iz 22 držav, razstavni prostor pa je meril 110.000 m².

Nas je najbolj zanimal razvoj pohištva in opreme. Že bežen sprehod skozi paviljone francoskih proizvajalcev je pokazal, da velika večina izdeluje klasično stilno in rustikalno pohištvo. To so kosovne omare za dnevne sobe z raznimi predalniki in mizicami z marmornatimi ploščami ter po-

stelje v vseh mogočih stilih in izvedbah.

Skoraj vsi izdelki so izdelani iz hrasta luženega na temnejše barve, ter česnje ali hruške.

Modernejših rešitev se v francoskem delu razstave ne bi mogli kaj prida nagledati. Zanimive so bile rešitve s pogradi in pa površinski iz-

gled pohištva. Prevladuje kombinacija svetlih lakiranih površin z zelo temno rjavimi, skoraj črnimi luženimi furniranimi površinami. Skoraj vse omare za dnevne prostore imajo v rešitvah tudi steklena vrata.

Zanimivo je tudi sedežno pohištvo z najrazličnejšimi rešitvami glede stilov, izvedb in designov.

Francoski paviljon nas je skoraj razočaral, saj na tako velikem prostoru res nismo videli kakšnih posebnih dosežkov razen na področju stilnega pohištva.

Malo so se nam oči odpočile — noge pa ne — v paviljonu kjer so razstavljali tuji proizvajalci. Zanimivo je da so sosedje Francije, Španija, Belgija, Anglija ter v manjši meri tudi Nemčija in Italija pripeljali v Pariz veliko svojih eksponatov v stilih izvedbah. Nemčija in Italija pa vsekakor predstavljata na področju sodobnega pohištva vrh v Evropi, če ne že v svetu. Nemški proizvajalci že s tradicionalno tehnično dovršenostjo in dobro izdelavo, italijanski pa predvsem z oblikovanjem in izgledom. Za nas je bilo zanimivo to, da se veliko proizvajalcev odloča za sistem 32. Tega imamo tudi mi v naši proizvodnji ABC pohištva. Pohištvo je kompozibilno in adaptabilno. Površinski izgled je v glavnem v dveh osnovnih izvedbah, ki se na isti kompoziciji omare prepletajo ali pa ne. Ti dve izvedbi sta: furnirano pohištvo z jesenovic, furnirjem ter luženo zelo temno rjavo — skoraj črno, ter pohištvo lakirano v svetlih barvah — bela, slonokoščena ter tudi temno rjava in temno modra. Zanimivo je tudi, da imajo skoraj vse kompozicije dnevnih sob vrata iz stekla in da veliko kombinirajo z raznimi dodatki kot so razsvetljeni deli omar, razni metalni trakovi vzdolž cele omare ali na navpičnem stiku elementov.

V glavnem so vsi razstavljeni izdelki površinsko obdelani s poliuretanskimi laki, ki so zelo obstojni in odporni.

Ne bi bilo prav, če ne bi omenili posebni paviljonček naše sode Italije, ki se je predstavila s pohištvom iz umetnih mas. Italijanski oblikovalci skušajo s praktičnimi predmeti, kot so stol, miza, postelja, omara, približati kupcu uporabo umetnih mas tudi pri opremlenju stanovanja.

Omeniti moramo, da v tem evropskem pohištvenem svetu tudi Jugoslavlani predstavljamo dokaj vidno vlogo, saj smo po številu razstavljalcev, bilo jih je 13, na sedmem mestu.

Naša renomirana pohištvena podjetja kot so Meblo, Brest, Marles, Slovenijales, Lesnina, Exportdrvo, Jugodrvno ter druga, so prikazala na precej velikem prostoru dosežke naše pohištvene industrije.

Po obhodu paviljona tujih proizvajalcev smo odšli še v paviljon kuhinj in vrtnega pohištva. Čeprav je bilo tukaj zopet največ francoskih predstavnikov, so nam predvsem ugajale kuhinje italijanskih in nemških proizvajalcev.

Italijani so se predstavili s kuhinjskimi elementi, ki imajo samo eno delovno ploščo, v katero sta vgrajena štedilnik in pomivalna korita.

Splošni vtis iz sejma je pod pričakovanji, mogoče predvsem zaradi velikega števila razstavljenega stilnega pohištva.

Vsekakor je to pohištvo postalo moda na Zahodu, čeprav je drago. Po drugi strani pa smo nad sejmom tudi prijetno presenečeni s prodorom vseh mogočih umetnih mas v pohištvo, ki je bilo do sedaj le domena lesa in lesnih tvoriv. V današnjem tempu življenja se kaj radi navadimo na zelo praktične izdelke iz umetnih mas, rado se pa tudi oko in srce spočije s pogledom in uporabo stvari, ki so jih imele naše praprababice.

ANTON TEHOVNIK

ZAKAJ JE POTREBNO VSAKO LETO RAZSTAVLJATI OBEŠALNIKE

NA TUJA TRŽIŠČA MIMO POSREDNIKOV

Razstavljanje ima tudi to dobro stran, da interese in morebitne kasnejše kupce spoznamo osebno — Postali smo znani v svetu

Poslovanje obrata v Podpeči je bilo do leta 1970 pod mejo rentabilnosti, razen v letih devalvacije dinarja. Temeljito proučevanje vzrokov slabega poslovanja je pokazalo, da je glavni vzrok v navezanosti prodaje na majhno število kupcev, ki so vsak zase kupovali velike količine obešalnikov, vendar po izredno nizkih cenah. Posredniki niso bili posebno zainteresirani za doseganje višjih cen, temveč so jih bolj zanimala velike količine, ki so kljub nižjim prodajnim cenam dale višji znesek provizije. Občasno je prihajalo do pomanjkanja naročil in s tem dela v proizvodnji, če le eden od večjih ameriških kupcev ni dal naročil. V izogib takemu stanju smo se odločili pomagati si z lastnimi močmi; zavedali smo se, da naloga ni lahka in da bomo kot novinci v samostojnem izvažanju in raziskavi zunanega trga naleteli na velike težave.

Prvi korak je bila razstava obešalnikov na sejmu v Kölnu, ki je namenjen poslovnim ljudem in nudi pregled nad vsem, kar se potrebuje v gospodinjstvu. Že prvi nastop je pokazal, da je za naše izdelke precejšnje zanimanje med kupci iz evropskih in izvenevropskih držav. Od obiska na sejmu pa do dejanske prodaje je običajno še dolgotrajna pot, ker je treba kupce selekti-

rati; navadno računamo, da sejem v začetku leta daje prve pomembnejše rezultate koncem istega leta, poleg tega pa se rezultati vsakoletnih nastopanj na sejmu seštevajo, kar da v končni fazi povečan letni izvoz in realizacijo. Razstavljanje ima tudi to dobro stran, da interese in morebitne kasnejše kupce naših obešalnikov spoznamo osebno. Tak način obdelave sicer po eni

strani povzroča stroške, posebnost je, ker mora biti zastopstvo na sejmu številčno in jezikovno dovolj močno, da lahko sprejme in obdela vse obiskovalce v roku treh do štirih dni, po drugi strani pa pri kasnejši prodaji večinoma niso udeleženi posredniki s čemer odpade strošek provizije.

Rezultati razstavljanja se kažejo v močno povečanem lastnem izvozu in zboljšanju

poslovanja podpeškega obrata. Uspelo nam je doseči to, da nismo več odvisni od majhnega števila količinsko velikih odjemalcev, pa tudi prodajo smo razširili in porazdelili na širše področje, tako da nas morebitne gospodarske krize v eni ali nekaj državah ne morejo pomembnejše prizadeti.

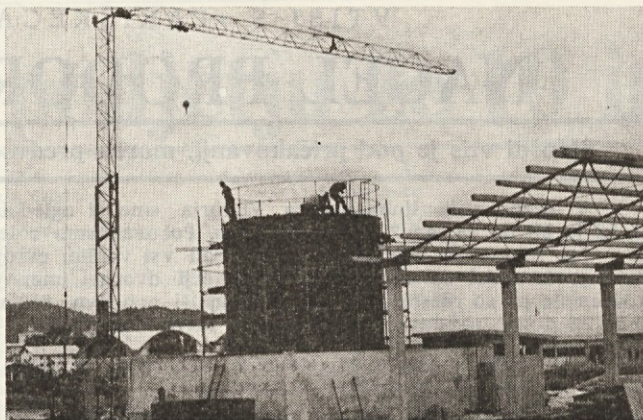
Ravno z razstavljanjem na kölnskem sejmu smo postali znani v Evropi in drugod po svetu. Kljub temu, da imamo za letošnje leto dovolj naročil, posebno še, ker se je odprla prodaja na ameriškem trgu, moramo še naprej sami raziskovati tržišča in najti še nove kupce, da bi nas v prihodnje morebitni izpad naročil na ameriškem trgu ne presenetil in pov-

zročil pomanjkanje naročil. Kaj pomeni, če imamo dovolj lastnega izvoza, naj pove podatek, da smo prve štiri mesece letošnjega leta premostili le s prodajo na domačem trgu in lastnim izvozom, dočim preko posrednikov nismo imeli nobenih naročil. Kolikor v preteklih letih ne bi vložili toliko naporov v širitev lastnega izvoza, bi bilo poslovanje našega obrata slabše, letos pa bi že v prvih mesecih poslovali z izgubo.

Razstavljanje je dalo tako ugodne rezultate, da ga bo še vnaprej nujno obdržati s ciljem širjenja obsega prodaje obešalnikov in večje neodvisnosti s strani posrednikov in ameriških kupcev. inž. Stane BRANDSTÄTTER

Tu bodo naši novi upravni prostori

Postavljanje velikega rezervoarja za gorivo

OHO! AHA!

MOLČEČNA

Član kolektiva je bil na pregledu pri vojaškem zdravniku; ob prihodu na delo so ga sodelavci pobarali, kako je z njegovim zdravstvenim stanjem.

— To pa je vojaška tajna! — je rekel kot človek, ki zna molčati in bo še veliko dosegel.

• Prevoz delavcev v cono

Zvedeli smo, da ima Hoja organiziran prevoz delavcev iz železniške postaje na cono na podlagi medrepubliškega dogovora. Prevoz delavcev iz postaje na cono namreč opravljajo štiri transportna podjetja iz treh republik, in sicer: »Lasta« iz Beograda (SR Srbija), »Avtotrans« iz Reke (SR Hrvatska) ter »Avtobusni promet« Maribor in »Crina« Kranj (SR Slovenija). Dobro bi bilo, če bi v prevoz vključili tudi ostale jugoslovanske republike in avtonomni pokrajini.

Demontaža silosa

• Nova športna dejavnost

Po zaključku selitve obratov je bilo na obratu Stavbno mizarstvo I tekmovanje delavcev v pobijanju stekel na oknih. Tekmovanje je bilo zelo uspešno, saj je ostalo le malo celih stekel. Ker nam ni znan zmagovalec, prosimo, da se prostovoljno javi, da bi mu za nagrado izročili račun za ponovno zasteklitev oken.

• Ameriška produktivnost

Pravijo, da pripravljajo tehnično dokumentacijo za izgradnjo nove tovarne v Ameriki nekaj let, potem pa jo zgradijo v enem letu in začnejo z obratovanjem, da projektirana tehnologija v času gradnje še ne zastari in da ne zapadejo prve anuitete za kredite že pred pričetkom obratovanja.

Investicija v stavbno mizarstvo se projektira od leta 1969, gradbena dela so se začela leta 1972, proizvodnja pa je stekla v začetku junija 1973. Casovno smo se v hitrosti gradnje približali Amerikancem, le da smo se izneverili v opremi in tehnologiji.

ZVEDELI SMO:

• Pogodba izpolnjena 100-odstotno

Poznana je naša navada neupoštevovanja dogovorov in pogodb. To pa ne velja za preselitev obratov v Slomškovi in Parmovi, saj smo se držali pogodbenega roka do dneva. Vodstvo podjetja je selitev tako zaostrilo, da se je zadnji dan zavlekla skoraj do polnoči.

• Naglica pred selitvijo

Zaposleni na obratu v Parmovi ulici so jemali selitev zelo resno, saj so »peli« nekateri stroji zadnje dneve pred izklopitvijo tudi celo noč, da bi dokončali nedovršeno proizvodnjo in olajšali selitev. Seveda tega nismo v celoti dosegli, ker so mnogi dokončevali na strojih v popoldanskem in v nočnem času privatne

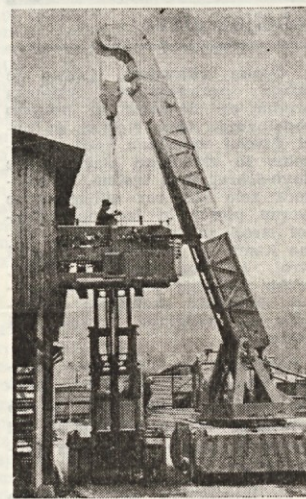
Tudi arhiv je moral na novo lokacijo

izdelke. Zanimiva pa je tudi druga plat medalje iz obrata Slomškova, o katerem se sicer ni šušljalo o tovrstni proizvodnji, so pa prinesli na cono še več nedovršene proizvodnje.

• Sporni hrast

Ce bo kdo spraševal, zakaj ni toliko časa dokončanega dostopa v novo tovarno na ICV, mu lahko povemo, da je bil v napoto lep velik hrast, ki je stal ravno na predvideni dostopni trasi ceste. Pri tolikih selitvah stanovalcev in zamujanja gradnje zaradi prepoznih selitev, nam jo je nazadnje zagodel tudi hrast, okoli katerega je tekla beseda od jeseni, vendar je moral vseno kloniti.

Zdaj pa bi bilo zaželjeno, da bi kaj hitro zasadili nova drevesa, saj smo izmed vseh na cono na Viču najbližji lesu, drevju, čistega zraka pa potrebni kot vsi ostali.

Težja dela pri selitvi so opravili stroji

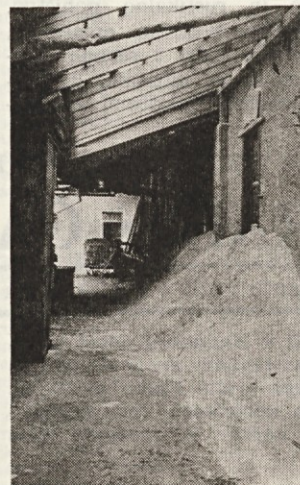
• Ocena: nezadostno

Za razprodajo neuporabne strojne opreme, rezil, orodja in ostalega je vladalo veliko zanimanje. Kar ni več koristno in ekonomično za podjetje, ne velja tudi za posameznika. Tako se je tudi zgodilo, da je nekdo zahteval dleto iz rok pooblaščenega prodajalca, ta pa je držal v roki izvijač.

Kupcu bi bilo oproščeno, če ne bi bil kvalificiran mizar, lesni

Skladišče žaganega lesa v industrijski coni

Tako kupi ne bodo kazili okolice nove tovarne

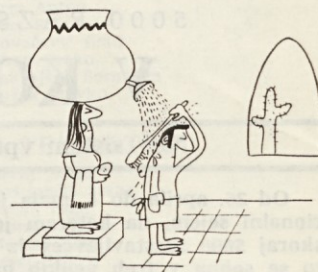
tehnik, da ne govorimo še o nadaljni izobrazbi.

• Organizacija na višini

Ko smo izbirali fotografije v zvezi s selitvijo, smo poizkušali objaviti predvsem takšne, ki kažejo pri delu čim več delavcev, vendar nam to ni uspelo. Zlobnež bi dejal, da so se delavci izogibali težkega dela, a to ne drži, saj smo obrata preselili v rekordnem času. Torej bi bila bolj utemeljena ugotovitev, da je šlo za visoko stopnjo organizacije selitve s primerno mehanizacijo.

• Lesariada 1973

Tudi letos so se predstavniki Hoje udeležili lesariade v Novi Gorici. Dosegli so že boljše rezultate od lanskega leta, toda pravijo, da bi našim športnim asom posvetili več prostora v glasilu še naslednje leto, ko bodo po logičnem matematičnem zaporedju, še boljši.

Brez besed

Poslovni humor

Sedaj, ko trenutno primanjkuje hlodovine, se čudno sliši, da smo jo imeli še pred nedavnim toliko, da jo ni bilo moč več kam odložiti. Kljub temu, da sem šoferju obljubil vso 12 metrov dolgo prazno razkladalno rampo, ko bo pripeljal prihodnjič, se ni dal potolažiti in pritožil se je pri šefu avtoparka, da ni prazne rampe. Ta se je nemudoma pritožil na gozdno gospodarstvo in gozdni obrat, od tu pa so pritisnili na logarja ter naše nabavne referente češ, da bodo ustavili dovoz, če ne bomo imeli izpraznjene razkladalne rampe.

Tiste dni je bilo lepo vreme, primerno za kilometrino. Zato so začeli prihajati na obrat. Drug za drugim so mi peli levite o prazni rampi, ki bi morala biti prazna, ker, da... itd.

Ko so si tako prazno rampo ogledali, so mi napravili ponovno pridigo o potrebi po prav taki prazni rampi.

Odhajali so in prihajali drugi. Vsi pa so veliko govorili o prazni rampi. Zgodilo se je, da še eden ni odšel, ko je prišel že drugi. Spoprijela sta se zaradi prazne rampe. Stala sta na prazni rampi in se grdo skregala, ko sta oba trdila, da bi morala biti vsaj ena rampa prazna.

Iz naše uprave si sicer niso prišli ogledati prazne rampe, so me pa po telefonu krepko prijeli, zakaj nimam vsaj ene rampe vedno prazne.

CENE

hoja

GLASILO
KOLEKTIVA
PREDELAVE
LESA
LJUBLJANA

Hoja — Glasilo kolektiva Hoja — predelava lesa Ljubljana, Langusova 8.
Odgovorni urednik Ciril Mrak, dipl. ing. — Ureja uredniški odbor: Alojz Cerjak, Anton Majcen, dipl. ing., Ciril Mrak, dipl. ing., Ivan Remškar, dipl. pravnik, Anton Šuštar, Anton Tehovnik, Aleš Wabra — Tiska tiskarna PTT Ljubljana